

Torstai 6. lokakuuta 2016

P8_TA(2016)0384

Elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvista materiaaleista annetun asetuksen täytäntöönpano

Euroopan parlamentin päätöslauselma 6. lokakuuta 2016 elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvista materiaaleista annetun asetuksen (EY) N:o 1935/2004 täytäntöönpanosta (2015/2259(INI))

(2018/C 215/11)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvista materiaaleista ja tarvikkeista ja direktiivien 80/590/ETY ja 89/109/ETY kumoamisesta 27. lokakuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1935/2004 ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvien materiaalien ja tarvikkeiden hyvistä tuotantotavoista 22. joulukuuta 2006 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2023/2006 ⁽²⁾,
- ottaa huomioon elintarvikkeiden kanssa kosketukseen joutuvista muovisista materiaaleista ja tarvikkeista 14. tammikuuta 2011 annetun komission asetuksen (EU) N:o 10/2011 ⁽³⁾,
- ottaa huomioon Euroopan parlamentin tutkimuspalvelun toukokuussa 2016 toteuttaman arvioinnin elintarvikkeiden kanssa kosketukseen joutuvista materiaaleista annetun asetuksen (EY) N:o 1935/2004 täytäntöönpanosta ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon Euroopan parlamentissa 26. tammikuuta 2016 elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvista materiaaleista, elintarviketurvallisuuden varmistamisesta ja tulevaisuuden teknologisista innovaatioista järjestetyn seminaarin (Food Contact Materials – How to Ensure Food Safety and Technological Innovation in the Future?) tulokset ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon komission katsauksen seosten myrkyllisyyteen ⁽⁶⁾,
- ottaa huomioon komission tiedonannon neuvostolle ”Kemikaalien yhteisvaikutukset – Kemialliset seokset” (COM(2012)0252),
- ottaa huomioon ympäristöministerineuvoston 22. joulukuuta 2009 hyväksymät päätelmät kemikaalien yhteisvaikutuksista ⁽⁷⁾,
- ottaa huomioon 20. marraskuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1386/2013/EU vuoteen 2020 ulottuvasta yleisestä unionin ympäristöalan toimintaohjelmasta ”Hyvä elämä maapallon resurssien rajoissa” ⁽⁸⁾, jossa todetaan muun muassa, että unionin on puututtava kaikessa asiaa koskevassa unionin lainsäädännössä kemikaalien yhteisvaikutuksiin ja hormonaalisten haitta-aineiden turvallisuusnäkökohtiin,
- ottaa huomioon arvion YK:n ympäristöohjelmalle ja WHO:lle laaditusta raportista, joka koski hormonitoimintaa häiritseviä kemikaaleja koskevan tieteen tilasta vuonna 2012 ⁽⁹⁾,
- ottaa huomioon kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY,

⁽¹⁾ EUVL L 338, 13.11.2004, s. 4.

⁽²⁾ EUVL L 384, 29.12.2006, s. 75.

⁽³⁾ EUVL L 12, 15.1.2011, s. 1.

⁽⁴⁾ PE 581.411.

⁽⁵⁾ PE 578.967.

⁽⁶⁾ Kortenkamp 2009 http://ec.europa.eu/environment/chemicals/effects/pdf/report_mixture_toxicity.pdf

⁽⁷⁾ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=FI&f=ST%2017820%202009%20INIT>

⁽⁸⁾ EU:n 7. ympäristöalan toimintaohjelma: EUVL L 354, 28.12.2013, s. 171, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32013D1386>

⁽⁹⁾ <http://www.who.int/ceh/publications/endocrine/en/>

Torstai 6. lokakuuta 2016

93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta 18. joulukuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1907/2006⁽¹⁾ ("REACH-asetus"),

- ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
- ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan mietinnön (A8-0237/2016),
- A. ottaa huomioon, että asetuksessa (EY) N:o 1935/2004 (puiteasetus) asetetaan yleiset turvallisuusvaatimukset kaikille elintarvikkeiden kanssa kosketuksissa oleville materiaaleille, jotta voidaan varmistaa, että materiaaleista kyseisiin elintarvikkeisiin siirtyvät aineet eivät vaaranna ihmisen terveyttä tai muuta elintarvikkeiden koostumusta tai heikennä sen aistinvaraisia ominaisuuksia;
- B. ottaa huomioon, että puiteasetuksen liitteessä I luetellaan 17 elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvaa materiaalia ja tarviketta, joihin voidaan soveltaa erityistoimenpiteitä;
- C. ottaa huomioon, että edellä mainituista 17 materiaalista ainoastaan neljään sovelletaan unionin erityistoimenpiteitä: muovit (kierrätysmuovi mukaan luettuna), keramiikka, regeneroitu selluloosa ja aktiiviset ja älykkäät materiaalit;
- D. toteaa, että nykyistä yhdenmukaistettua lainsäädäntöä on ehdottomasti tarkistettava, erityisesti keraamisista tarvikkeista annettua neuvoston direktiiviä 84/500/ETY;
- E. ottaa huomioon, että liitteessä I lueteltujen 13 muun materiaalin osalta jäsenvaltioilla on mahdollisuus hyväksyä kansallisia säännöksiä;
- F. toteaa, että monet jäsenvaltiot ovat jo ottaneet käyttöön tai suunnittelevat parhaillaan erilaisten toimenpiteiden käyttöönottoa jäljellä oleville elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuville materiaaleille ja tarvikkeille; toteaa, että vastavuoroisen tunnustamisen periaate ei toimi näiden kansallisten toimenpiteiden yhteydessä ja että näin ollen ei voida varmistaa puiteasetuksen ja perussopimusten mukaista sisämarkkinoiden tehokasta toimintaa ja terveyden suojelun korkeaa tasoa;
- G. ottaa huomioon, että materiaalit, joihin ei sovelleta erityisiä unionin toimenpiteitä, voivat aiheuttaa kansanterveydellisen riskin ja heikentää kuluttajien luottamusta, aiheuttaa oikeudellista epävarmuutta ja noudattamisesta koituvia lisäkustannuksia toimijoille – jotka siirtyvät usein kuluttajille myöhemmin toimitusketjussa – ja siten kilpailukyyn ja innovoinnin heikkenemistä; ottaa huomioon, että Euroopan parlamentin tutkimuspalvelun toukokuussa 2016 toteuttaman täytäntöönpanoa koskevan arvioinnin mukaan kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien kesken vallitsee laaja yhteisymmärrys siitä, että yhdenmukaisten toimenpiteiden puute on haitallista kansanterveydelle, ympäristönsuojelulle ja sisämarkkinoiden sujuvalle toiminnalle;
- H. toteaa, että parempaa sääntelyä koskevien periaatteiden ei pitäisi viivästyttää toimenpiteitä, joilla pyritään torjumaan tai vähentämään mahdollisesti vakavia tai peruuttamattomia seurauksia ihmisen terveydelle ja/tai ympäristölle, kuten unionin perussopimuksiin sisältyvässä ennalta varautumisen periaatteessa määrätään;
- I. toteaa, että hormonitoimintaa häiritsevät aineet ja genotoksiset aineet elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvissa materiaaleissa ovat erityisen ongelmallisia sekä kansanterveydelle että ympäristölle; toteaa, että hormonitoimintaa häiritseviä tai genotoksisia ominaisuuksia ei voida tällä hetkellä luotettavasti ennustaa kemiallisesta koostumuksesta ja sen vuoksi olisi kannustettava biotestaukseen vaihtoehtoisena ennakoivana toimenpiteenä, jotta varmistetaan kemiallisesti monimutkaisten elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien turvallisuus; toteaa, että olisi kannustettava sekä analyttisen että toksikologisen testauksen kehittämistä, jotta varmistetaan elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien turvallisuuden arvioinnit kuluttajien, ympäristön ja valmistajien eduksi;
- J. toteaa, että haitalliset mikro-organismit (patogeeniset tai pilaantumisen johtuvat), joita voi olla läsnä elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien saastuttajina, ja biosidit, joita voidaan käyttää niiden määrän vähentämiseen, voivat myös olla riski kansanterveydelle;

⁽¹⁾ EUVL L 396, 30.12.2006, s. 1.

Torstai 6. lokakuuta 2016

- K. toteaa, että tietyt elintarvikkeet ovat pitkän aikaa kosketuksissa hyvin erilaisiin pakkausmateriaaleihin;
- L. toteaa, että elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien kannalta merkityksellisten säännösten tehokkaampi koordinointi voisi osaltaan edistää kuluttajien terveyden suojelua ja erityisesti vähentää pakkausmateriaalien vaikutusta ympäristöön;
- M. toteaa, että elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien kannalta merkityksellisten säännösten, REACH-asetus mukaan luettuna, tehokkaampi koordinointi tehostaisi kiertotalouden toimintaa;
- N. ottaa huomioon, että erityistoimenpiteiden olisi perustuttava tieteelliseen näyttöön; ottaa huomioon, että tieteessä on vielä useita tuntemattomia tekijöitä ja siksi tarvitaan lisätutkimuksia;
- O. toteaa, että Euroopan elintarvikeviranomaisen (EFSA) mukaan nanoteknologia ja nanomateriaalit edustavat uutta teknistä kehitystä ja elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvat materiaalit ovat yksi ala, jolla nanomateriaalien käyttö on tullut esiin; toteaa, että nanomateriaalien erityisominaisuudet voivat vaikuttaa niiden toksikokineettiseen ja toksikologiseen profiiliin, mutta kyseisistä näkökohdista on saatavilla rajallisesti tietoa; toteaa, että vallitsee myös epävarmuus, joka johtuu siitä, että on vaikea luonnehtia, havaita ja mitata nanomateriaaleja elintarvikkeissa ja biologisissa matriiseissa, sekä siitä, että myrkyllisyydestä ja testimenetelmistä on saatavilla rajallista tietoa;
- P. toteaa, että unionin terveys- ja ympäristöriskien arvioinnit rajoittuvat nykyään yksittäisten aineiden arviointiin ja niissä ei oteta huomioon tosielämän olosuhteita, joissa altistumiset yhdistyvät ja kumuloituvat erilaisia reittejä pitkin ja erilaisten tuotetyyppien välityksellä; toteaa, että kyseistä ilmiötä kutsutaan myös cocktail-vaikutukseksi;
- Q. toteaa, että Yhdistyneiden kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestön (FAO:n)/WHO:n suosituksen mukaan (2009) ⁽¹⁾ altistumisen arvioinnin olisi katettava tavallinen väestö sekä kriittiset ryhmät, jotka ovat haavoittuvaisia tai joiden altistumisen arvellaan olevan suurempi kuin muulla väestöllä (kuten imeväiset ja pikkulapset);
- R. toteaa, että elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien jäljitettävyyden olisi varmistettava kaikissa hankintaketjun vaiheissa, jotta helpotetaan valvontaa, viallisten tuotteiden myynnistä poistamista, kuluttajatiedotusta ja vastuukysymysten ratkaisemista;
- S. toteaa, että pakkausmerkinnät ovat erittäin suora ja tehokas väline kuluttajan informoimiseksi tuotteen ominaispiirteistä;
- T. toteaa, että horisontaalinen lähestymistapa kaikilla talouden aloilla mahdollistaa lainsäädännön yhtenäisyyden ja yritysten ennakoinnin;
- U. toteaa, että unionin yhdenmukaisten testausmenetelmien kehittäminen kaikille elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuville materiaaleille edistäisi osaltaan terveyden ja ympäristön suojelun korkeampaa tasoa koko unionissa;
- V. toteaa, että turvallisuustarkastusten käyttöönotto esivalmistetuille elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuville tarvikkeille voisi olla yksi tapa täydentää tiettyjä erityistoimenpiteitä;

Elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvia materiaaleja koskevan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon vahvuudet ja heikkoudet

1. toteaa, että puiteasetus tarjoaa vankan lainsäädäntöperustan, jonka tavoitteet ovat asianmukaiset;
2. korostaa, että vaikka olisi keskityttävä ennen kaikkea erityistoimenpiteiden hyväksymiseen niille 13 materiaalille, joita ei vielä säännellä unionin tasolla, kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät korostavat, että voimassa olevan lainsäädännön täytäntöönpanossa ja noudattamisen valvonnassa on edelleen puutteita;
3. odottaa komission yhteisen tutkimuskeskuksen tulevaa arviota jäsenvaltioiden hyväksymistä ei-säänneltyjä materiaaleja koskevista säännöksistä; kehottaa komissiota käyttämään tätä arviota lähtökohtana vaadittujen toimenpiteiden laatuun;

⁽¹⁾ Elintarvikkeissa olevien kemikaalien tuore riskinarviointi ja sen mahdollinen vaikutus elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvissa materiaaleissa käytettävien aineiden turvallisuuden arviointiin – EFSA Journal 2016;14(1):4357 (s. 28). <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4357>

Torstai 6. lokakuuta 2016

4. kehottaa komissiota ottamaan vaadittuja toimenpiteitä laatiessaan huomioon Euroopan parlamentin tutkimuspalvelun toteuttaman arvioinnin elintarvikkeen kanssa kosketuksiin joutuvista materiaaleista annetun asetuksen täytäntöönpanosta sekä jo voimassa olevat tai valmisteilla olevat kansalliset toimenpiteet;
5. korostaa, että unionin markkinoilla käytettyjen materiaalien yleisyydestä ja ihmisen terveydelle aiheutuvasta riskistä johtuen ja elintarvikkeita ja elintarviketuotteita koskevien yhtenäismarkkinoiden suojelemiseksi komission olisi asetettava etusijalle erityisten unionin toimenpiteiden laatiminen paperille ja kartongille, lakoille ja päällysteille, metalleille ja metalliseoksille, painomusteille ja liimoille;
6. korostaa, että on kiinnitettävä erityistä huomiota niihin elintarvikkeiden kanssa joko suoraan tai epäsuorasti kosketuksiin joutuviin materiaaleihin, joiden migraatoriski on suurempi, kuten nesteitä ja paljon rasvaa sisältäviä elintarvikkeita ympäröivät materiaalit ja materiaalit, jotka ovat pitkän aikaa kosketuksissa elintarvikkeisiin;
7. katsoo, että uusien erityistoimenpiteiden käyttöönotto unionin tasolla kannustaisi liike-elämän toimijoita kehittämään turvallisia uudelleenkäytettäviä ja kierrätettyjä elintarvikkeen kanssa kosketuksiin joutuvia materiaaleja, mikä edistäisi unionin ponnisteluja saavuttaa tehokkaampi kiertotalous; korostaa, että yksi ennakoedellytys tälle olisi, että elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien, jotka voisivat uhata kansanterveyttä, jäljitettävyyttä parannettaisiin ja niiden käytöstä vähitellen luovuttaisiin;
8. korostaa tässä yhteydessä, että kierrätetyistä tuotteista valmistettujen ja uudelleenkäytettävien elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien käyttö ei saisi johtaa lopputuotteeseen lisättyjen epäpuhtauksien ja/tai jäämien suurempaan määrään;
9. on vakuuttunut, että ottaen huomioon unionin pyrkimyksen kohti kiertotaloutta olisi kehitettävä elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvia materiaaleja koskevan puiteasetuksen ja kiertotalouden välille parempi synergia, minkä olisi sisällettävä unionin tason erityistoimenpiteitä myös kierrätetyille paperille ja kartongille; toteaa, että kierrätettyjen paperi- ja kartonkituotteiden uudelleenkäyttökerrat ovat rajalliset, mikä edellyttää tuoreiden puukuitujen jatkuvaa hankintaa;
10. katsoo, että mineraaliöljyjä saattaa migroitua elintarvikkeisiin niiden kanssa kosketuksiin joutuvista materiaaleista ja tarvikkeista, jotka on valmistettu paperista ja kartongista, ja tukee siksi tällaisen migraation estämiseen tähtäävää tutkimusta, kunnes hyväksytään erityistoimenpiteitä ja mahdollisesti kielletään mineraaliöljyjen käyttö musteissa;
11. tukee komission ehdotukseen direktiiviksi pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun direktiivin 94/62/EY muuttamisesta sisältyvää kaikkia materiaaleja koskevien kierrätys- ja uudelleenkäyttötavoitteiden nostamista (COM(2015)0596); muistuttaa komissiota kuitenkin, että kierrätystä ja uudelleenkäyttöä koskeviin tavoitteisiin on liitettävä riittäviä valvontatoimenpiteitä, jotta varmistetaan elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien turvallisuus;
12. korostaa pienten ja keskisuurten yritysten vaikeaa asemaa tuotantoketjussa ottaen huomioon, että asiaankuuluvien oikeudellisten säännösten puuttuessa ne eivät kykene vastaanottamaan tai siirtämään tietoa, joka takaisi niiden tuotteiden turvallisuuden;
13. pitää välttämättömänä, että jäsenvaltioiden olisi sisällytettävä kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät prosessiin, kun ehdotetaan erityisiä turvallisuusvaatimuksia elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuville materiaaleille;
14. toteaa, että elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien arviointia koskeva nykyinen malli on riittämätön, sillä elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien roolia aliarvioidaan yleisesti ja ihmisen altistumisesta on saatavilla puutteellisesti tietoa;

Riskinarviointi

15. on tietoinen EFSAn merkittävästä roolista riskinarvioinnissa, joka koskee erityistoimenpiteillä säänneltyjen elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien käyttöä; on tietoinen kustannuksista, joita liittyy erityisten aineiden riskinarviointiin, ja EFSAn rajallisista resursseista; kehottaa tästä syystä komissiota lisäämään EFSAn rahoitusta ottaen huomioon lisätyön, joka johtuu lisääntyneestä tarpeesta toteuttaa riskinarviointeja, kuten myöhemmin on esitetty yksityiskohtaisesti;
16. kehottaa EFSAA ja Euroopan kemikaalivirastoa (ECHA) tekemään yhteistyötä ja koordinoimaan työtään tiiviimmin, jotta käytettävissä olevia resursseja voidaan käyttää paremmin kattavien arviointien tekemiseksi;

Torstai 6. lokakuuta 2016

17. toteaa, että elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien riskien asianmukaiseksi arvioimiseksi on otettava huomioon sekä niiden tuotannossa ja jalostuksessa käytettävät aineet että tahattomasti lisätyt aineet, kuten tarkoituksella lisätyistä aineista ja muista kemiallisista reaktioista syntyvistä aineista peräisin olevat epäpuhtaudet; toteaa, että tätä tarkoitusta varten lähtöaineet on ilmoitettava selvästi EFSAlle ja jäsenvaltioiden asiaankuuluville viranomaisille; korostaa tästä syystä, että tieteellisten elinten ja laboratorioroiden välinen yhteistyö on tärkeää, ja pitää ilahduttavana EFSAn aikomusta keskittyä käytettyjen aineiden sijasta enemmän loppumateriaaleihin ja -tarvikkeisiin sekä jalostusprosessiin;

18. korostaa tahattomasti lisättyjä aineita koskevan tieteellisen lisätutkimuksen merkitystä, sillä toisin kuin vaarallisissa aineissa, niiden identiteetti ja rakenne, erityisesti muoveissa, eivät usein ole tiedossa;

19. kehottaa komissiota tarkastelemaan: (i) nykyisiä oletuksia aineiden migraatiosta estokerrosten läpi, (ii) joidenkin yritysten ja toimivaltaisten viranomaisten käyttämää 10 ppb:n pitoisuuskynnysarvoa elintarvikkeiden migraatioaineille päätöksen tekemiseksi siitä, minkä kemikaalien riskejä arvioidaan, (iii) sitä, missä määrin estokerroksista tulee vähemmän tehokkaita pitkänä varastointiaikoina, sillä ne voivat ainoastaan hidastaa migraatiota, (iv) nykyisiä oletuksia molekyylikoosta, joka vaikuttaa suoliston kautta tapahtuvaan kemialliseen imeytymiseen;

20. kehottaa EFSAA ja komissiota ulottamaan haavoittuvien ryhmien käsitteen koskemaan raskaana olevia ja imettäviä naisia ja sisällyttämään pieninä annoksina altistumisen ja ei-monotonisten annosvasteiden mahdolliset vaikutukset riskinarviointikriteereihin;

21. pitää valitettavana, että EFSA ei ota nykyisessä riskinarviointimenettelyssään huomioon niin kutsuttua cocktail-vaikutusta tai elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvista materiaaleista tai muista lähteistä aiheutuvaa rinnakkaista ja kumulatiivista yhteisaltistusta, jolla voi olla haitallisia vaikutuksia, vaikka yksittäisten aineiden määrä seoksessa olisi alhainenkin, ja kehottaa EFSAA ottamaan ne jatkossa huomioon; kehottaa komissiota pohtimaan tätä vaikutusta myös pitkällä ajanjaksolla, kun se määrittää ihmisen terveyden kannalta myös pidemmällä ajanjaksolla turvallisia migraatoraja-arvoja;

22. vaatii tieteellistä lisätutkimusta erilaisten kemikaalien vuorovaikutuksesta;

23. pitää lisäksi valitettavana, että EFSA ei ota huomioon haitallisten mikro-organismien mahdollisuutta elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvissa materiaaleissa; kehottaa EFSAn alaista biologisia vaaroja käsittelevää lautakuntaa tästä syystä tarkastelemaan kysymystä mikro-organismeista elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvissa materiaaleissa ja laatimaan EFSAn lausunnon aiheesta;

24. huomauttaa, että elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvat materiaalit on sisällytetty asetuksen (EU) N:o 528/2012⁽¹⁾ (biosidivalmistasetus) soveltamisalaan, sillä biosidejä saattaa olla elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvissa materiaaleissa, jotta niiden pinta pidetään vapaana mikrobikontaminaatiosta (desinfiointiaineet) ja jotta niillä on säilyttävä vaikutus elintarvikkeisiin (säilöntäaineet); toteaa kuitenkin, että elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvissa materiaaleissa olevia erilaisia biosidityyppejä säännellään erilaisten lainsäädäntökehysten puitteissa, ja riippuen biosidityypistä ECHAN tai EFSAn tai molempien virastojen on toteutettava riskinarviointi;

25. kehottaa komissiota varmistamaan elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvia materiaaleja ja biosidituotteita koskevien asetusten välisen johdonmukaisuuden ja selventämään ECHAN ja EFSAn rooleja tässä yhteydessä; kehottaa lisäksi komissiota pyrkimään yhdenmukaistettuun ja konsolidoituun lähestymistapaan elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvissa materiaaleissa biosideina käytettyjen aineiden kokonaisarvioinnissa ja hyväksymisessä, jotta vältetään päällekkäisyys, oikeudellinen epävarmuus ja kaksinkertainen työ;

26. kehottaa EFSAA pohtimaan sitä, että kehityksessä olevia ja vastikään havaittuja terveysriskejä käsittelevä tiedekomitea määritteli vuonna 2009 elintarviketuotantolaitokset yhdeksi ratkaisevista paikoista, joissa edistetään sekä antibiooteille että biosideille resistenttien bakteerien kehittymistä; korostaa sen vuoksi, että elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvat biosidejä sisältävät materiaalit voivat osaltaan vaikuttaa myös antibioottiresistenttien bakteerien esiintymiseen ihmisillä;

⁽¹⁾ EUVL L 167, 27.6.2012, s. 1.

Torstai 6. lokakuuta 2016

27. korostaa, että elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvat materiaalit ovat merkittävä inhimillisen altistumisen lähde vaarallisille kemikaaleille, kuten perfluoratuille yhdisteille ja hormonitoimintaa häiritseville kemikaaleille, kuten ftalaatit ja bisfenolit, jotka on liitetty kroonisiin sairauksiin sekä lisääntymisongelmiin, metabolisiin häiriöihin, allergioihin ja neurologisiin ongelmiin; toteaa, että tällaisten kemikaalien migroituminen on erityisen huolestuttavaa elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuissa materiaaleissa ottaen huomioon, että ne saattavat aiheuttaa haittaa jopa erittäin pieninä annoksina;

28. panee huolestuneena merkille lisääntyvän vaikutuksen, joka elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuissa materiaaleissa käytetyillä aineilla voi olla imeväisiin ja pikkulapsiin;

29. kehottaa komissiota täyttämään REACH-asetuksen ja elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvia materiaaleja koskevan lainsäädännön turvallisuuden arviointia koskevan aukon varmistamalla, että yritykset toteuttavat turvallisuusarviointeja elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuissa materiaaleissa käytettyjen kemikaalien vaikutuksista ihmisen terveyteen tuotannon, jakelun ja käytön aikana; toteaa, että tätä olisi selvennettävä asetuksessa (EY) N:o 1935/2004;

30. kehottaa komissiota varmistamaan paremman koordinoinnin ja johdonmukaisemman lähestymistavan REACH-lainsäädännön ja elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien lainsäädännön välillä erityisesti, kun kyse on CMR-aineiksi luokitelluista aineista (vaarakategoriat 1A, 1B ja 2) tai REACH-asetuksen mukaan erityistä huolta aiheuttavista aineista, ja varmistamaan, että REACH-asetuksen mukaisesti poistetut haitalliset aineet poistetaan myös elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvista materiaaleista; korostaa, että kansanterveyttä uhkaavan vaaran poissulkemiseksi komission on pidettävä Euroopan parlamentti ja neuvosto ajan tasalla ja ilmoitettava niille säännöllisesti, jos tiettyjä huolta herättäviä aineita (kuten erityistä huolta aiheuttavat aineet, CMR-aineet, biologisesti kertyvät aineet tai hormonitoimintaa häiritsevien kemikaalien tietyt kategoriat), jotka on kielletty tai poistettu REACH-asetuksen tai muun lainsäädännön nojalla, käytetään edelleen elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuissa materiaaleissa; kehottaa komissiota harkitsemaan bisfenoli A:n (BPA) luokittelamista yhdeksi erityistä huolta aiheuttavista aineista;

31. panee merkille komission 15. kesäkuuta 2016 julkaisemat tieteelliset kriteerit biosidivalmisteissa ja kasvinsuojeluaineissa käytettyjen tehoaineiden hormonitoimintaa häiritsevien ominaisuuksien määrittämiseksi; korostaa kuitenkin, että kaikille tuotteille, elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvat materiaalit mukaan luettuina, tarvitaan horisontaalisia kriteereitä, ja kehottaa komissiota esittämään viipymättä tällaiset kriteerit; vaatii, että näiden kriteerien tullessa voimaan ne on otettava huomioon elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien riskinarviointimenettelyssä;

32. toteaa, että komissio on viimeisimmän EFSA:n lausunnon mukaisesti lopulta ilmoittanut suunnitelmastaan ottaa käyttöön BPA:lle 0,05 mg/kg:n migraatoraja-arvo muovipakkauksissa ja -säiliöissä sekä metallisäiliöissä käytetyissä lakoissa ja päällysteissä; vaatii kieltämään BPA:n kaikissa elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuissa materiaaleissa ottaen huomioon, että viime vuosikymmenen aikana monissa EFSA:n uudelleenarvioinneissa ei ole puututtu tehokkaasti kaikkiin terveyshuoliin ja että EFSA:n on jälleen arvioitava uudelleen⁽¹⁾ BPA:n vaaroja vuonna 2017 nyt, kun on julkaistu raportti, jossa tuodaan esiin huoli siitä, että nykyinen siedettävä vuorokausiannos (TDI-arvo) ei suojaa sikiöitä ja pikkulapsia BPA:n vaikutuksilta immuunijärjestelmään, ja jossa suositellaan neuvomaan kuluttajia vähentämään altistustaan elintarvikkeista ja muualta peräisin olevalle BPA:lle;

33. toteaa, että komission yhteisen tutkimuskeskuksen laatiman vuoden 2015 raportin (2015 Science and Policy Report) mukaan on olemassa ongelma, joka koskee raskasmetallien migroitumista elintarvikkeisiin; on siinä käsityksessä, että komissio tarkistaa lyijyn ja kadmiumin raja-arvoja keraamisista tarvikkeista annetussa neuvoston direktiivissä 84/500/ETY; kehottaa painokkaasti komissiota tekemään lainsäädäntöehdotuksen, jossa otetaan käyttöön alhaisemmat raja-arvot lyijy- ja kadmiumpäästöille, ja pitää valittavana, ettei direktiivin 84/500/ETY tarkistamisesta ole vielä keskusteltu Euroopan parlamentissa ja neuvostossa;

34. antaa tukensa tutkimuksella ja innovaatiohankkeille, joilla pyritään kehittämään uusia, ihmisen terveydelle turvalliseksi osoitettuja aineita käytettäviksi elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuissa materiaaleissa; korostaa kuitenkin, että toistaiseksi mihinkään turvallisempaan vaihtoehtoihin ei kuitenkaan pitäisi sisällyttää bisfenoli S:ää (BPS) bisfenoli A:n (BPA) korvaajaksi, sillä BPS:llä voi olla samanlainen toksikologinen profiili kuin BPA:lla⁽²⁾;

⁽¹⁾ https://www.efsa.europa.eu/en/press/news/160426a?utm_content=hl&utm_source=EFSA+Newsletters&utm_campaign=3bd764133f-HL_20160428&utm_medium=email&utm_term=0_7ea646dd1d-3bd764133f-63626997

⁽²⁾ Committee for Socio-economic Analysis (SEAC), Opinion on an Annex XV dossier proposing restrictions on Bisphenol A. s. 13. http://www.echa.europa.eu/documents/10162/13641/bisphenol_a_seac_draft_opinion_en.pdf

Torstai 6. lokakuuta 2016

35. tukee erityisesti nanomateriaalien lisätutkimusta, sillä näiden materiaalien vaikutuksista ja migraatiokyvystä sekä niiden vaikutuksesta ihmisten terveyteen vallitsee edelleen tieteellinen epävarmuus; katsoo siksi, että nanomateriaalien käytön olisi oltava luvanvaraista paitsi muovimateriaaleissa niin myös kaikissa elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuissa materiaaleissa, ja niitä ei pitäisi arvioida ainoastaan niiden bulkkimuodossa;

36. korostaa, että markkinaesteet ja erityisesti erilaisten kansallisten sääntöjen mukaisesti anotut luvat johtavat innovoinnin kautta saavutettavien elintarviketurvallisuutta koskevien parannusmahdollisuuksien menetykseen;

Jäljitettävyys

37. katsoo, että vaatimustenmukaisuusilmoitus voi olla tehokas väline sen varmistamiseksi, että elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvat materiaalit ovat asiaa koskevien sääntöjen mukaisia, ja suosittelee, että kaikkiin säännelyihin tai ei-säännelyihin elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuviin materiaaleihin liitetään vaatimustenmukaisuusilmoitus ja asianmukaiset asiakirjat, kuten jo tehdään, kun kyseessä ovat sellaiset elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvat materiaalit, joista on hyväksytty erityistoimenpiteitä; katsoo, että käyttölojen olisi heijastuttava paremmin vaatimustenmukaisuusilmoituksissa;

38. pitää kuitenkin valitettavana, että myös silloin, kun vaatimustenmukaisuusilmoitukset eivät ole pakollisia, niitä ei ole aina saatavilla noudattamisen valvomiseksi, ja silloin kun ne ovat saatavilla, niiden laatu ei aina ole riittävän korkea sen varmistamiseksi, että ne ovat luotettava noudattamista koskevan tiedon lähde;

39. kehottaa edistämään elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien kolmansista maista tuotavien materiaalien jäljitettävyttä ja vaatimusten noudattamista ja vaatii asianmukaisia ja täydellisiä tunnistusasiakirjoja ja vaatimustenmukaisuusilmoituksia; vaatii, että elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien kolmansista maista tuotujen materiaalien on noudatettava unionin vaatimuksia kansanterveyden turvaamiseksi ja oikeudenmukaisen kilpailun varmistamiseksi;

40. kehottaa komissiota vahvistamaan, että merkitseminen on pakollista, jos elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuissa materiaaleissa on tahallisesti käytetty nanomateriaaleja, ja vahvistamaan, että orgaanisissa tuotteissa tai kriittisille ryhmille tarkoitetuissa tuotteissa käytettyjen, elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien koostumuksen merkitseminen on pakollista;

Vaatimustenmukaisuus, täytäntöönpanon valvonta ja seuranta

41. on huolissaan siitä, että elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvia materiaaleja koskevan lainsäädännön täytäntöönpanon valvonta vaihtelee huomattavasti unionissa; korostaa, että on tärkeää kehittää elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuville materiaaleille unionin suuntaviivat, joiden avulla voidaan varmistaa yhtenäisempi ja yhdenmukaisempi täytäntöönpano ja parempi noudattaminen jäsenvaltioissa; korostaa tästä syystä, että on tärkeää jakaa tietoja jäsenvaltioiden välillä; katsoo, että muiden ei-lainsäädännöllisten toimintavaihtoehtojen, kuten alan oman arvioinnin, olisi täydennettävä toimenpiteitä, joilla parannetaan elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvia materiaaleja koskevan asetuksen täytäntöönpanoa;

42. katsoo, että elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien ja tarvikkeiden yhdenmukaistaminen entisestään voi auttaa yhtenäistämään kansanterveyden suojelun korkean tason;

43. suosittelee yhdenmukaisten unionin standardien käyttöönottoa tiettyjen elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien ja tarvikkeiden analyttistä testausta varten, jotta voidaan varmistaa, että yritykset ja toimivaltaiset viranomaiset kaikkialla unionissa toteuttavat testejä samaa menetelmää käyttäen; panee merkille, että yhdenmukaisten testausmenetelmien käyttöönotto takaisi yhtäläisen kohtelun sisämarkkinoilla ja varmistaisi siten, että seurantamenettelyjä parannetaan ja suojelun tasoa nostetaan;

44. korostaa, että on kunkin jäsenvaltion vastuulla valvoa elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvia materiaaleja valmistavia tai unioniin tuovia yrityksiä; pitää kuitenkin valitettavana, että jotkut jäsenvaltiot eivät vaadi yrityksiä rekisteröimään liiketoimintaansa, jolloin tällaiset yritykset voivat kiertää sääntöjen noudattamista koskevia tarkastuksia; kehottaa komissiota varmistamaan, että niitä jäsenvaltioita, jotka eivät ole vielä tehneet niin, vaaditaan velvoittamaan kaikki elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvia materiaaleja valmistavat tai unioniin tuovat yritykset rekisteröimään liiketoimintansa virallisesti asetuksen (EY) N:o 882/2004 tarkistamisen mukaisesti; toteaa, että useissa jäsenvaltioissa on olemassa sopivia rekisteröintimekanismeja, jotka voivat toimia esimerkkinä parhaista käytännöistä;

45. kehottaa jäsenvaltioita tihentämään ja tehostamaan virallisia tarkastuksia vaatimusten noudattamatta jättämisen riskin sekä terveysriskien pohjalta siten, että otetaan huomioon elintarvikkeen määrä, tarkoitettu kuluttaja ja se, kuinka kauan elintarvike on ollut kontaktissa kyseisen materiaalin kanssa, sekä elintarvikkeen kanssa kosketuksiin joutuvan materiaalin tyyppi, lämpötila ja muut asiaankuuluvat tekijät;

Torstai 6. lokakuuta 2016

46. vaatii jäsenvaltioita varmistamaan, että niillä on tarvittava henkilöstö ja välineet, joiden avulla ne voivat toteuttaa yhtenäisiä, määrätietoisia ja järjestelmällisiä tarkastuksia, sekä varoitavien seuraamusten järjestelmä, ellei vaatimuksia noudateta asetuksen (EY) N:o 882/2004 tarkistamisen mukaisesti;

47. kehottaa tehostamaan jäsenvaltioiden ja komission välistä elintarvikkeiden ja rehujen varhaisvaroitusjärjestelmää koskevaa yhteistyötä ja koordinaatiota, jotta kansanterveyttä uhkaaviin riskeihin voidaan puuttua nopeasti ja tehokkaasti;

48. kehottaa komissiota tutkimaan edelleen lähestymistapaa, joka perustuu esivalmistettujen elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien tarvikkeiden turvallisuustarkastuksiin tai muihin elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien hyväksyntämenettelyihin;

49. pitää ilahduttavana komission foorumia, jossa käsitellään parempaa koulutusta elintarvikkeiden turvallisuuden lisäämiseksi ("Better Training for Safer Food"); kehottaa laajentamaan sen toimintaa;

o

o o

50. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.
